

Finansal Piyasalara Bakış Bülteni

24 Temmuz 2023

Finansal Hizmetler Güven Endeksi temmuzda yükseldi...

Finansal Hizmetler Güven Endeksi (FHGE), temmuzda bir önceki aya göre 3,7 puan artarak 162,3 seviyesine yükseldi. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından temmuz ayına ilişkin Finansal Hizmetler İstatistikleri ve Finansal Hizmetler Güven Endeksi açıklandı. Finansal sektörde faaliyet gösteren 143 kuruluşun yanıtlarının ağırlıklandırılıp toplulaştırılmasıyla elde edilen anket sonuçlarına göre, endeks, temmuzda bir önceki aya göre 3,7 puan artarak 162,3 seviyesinde gerçekleşti. Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, son 3 aydaki iş durumu ile gelecek 3 aydaki hizmetlere olan talep beklentisi FHGE'yi artış yönünde, son 3 aydaki hizmetlere olan talep ise FHGE'yi azalış yönünde etkiledi. İş durumu ve hizmetlere olan talebe ilişkin değerlendirmelere göre, son 3 ayda iş durumunda iyileşme olduğu yönündeki değerlendirmeler bir önceki aya kıyasla güçlendi. Son 3 ayda hizmetlere olan talepte artış olduğu yönündeki değerlendirmelerin bir miktar zayıfladı, gelecek 3 ayda hizmetlere olan talepte artış olacağı yönündeki beklentiler ise güç kazandı. İstihdama ilişkin değerlendirmelere göre, son 3 aydaki istihdamda azalış olduğunu bildirenler lehine olan seyir artış bildirenler lehine dönerken, gelecek 3 aydaki istihdamda artış olacağını bekleyenler lehine olan seyir bir miktar güçlendi. Rekabet gücüne ilişkin değerlendirmelere göre, yurt içi piyasalardaki rekabet gücünde son üç ayda iyileşme olduğu yönündeki değerlendirmeler bir önceki döneme kıyasla güçlenirken, gelecek 3 ayda iyileşme olacağı yönündeki beklentiler ise bir miktar zayıfladı. Yurt dışı piyasalardaki rekabet gücüne ilişkin olarak son 3 ayda ve gelecek üç ayda iyileşme olduğu yönündeki değerlendirmeler, AB içindeki yurt dışı piyasalarda güçlenirken, AB dışındaki yurt dışı piyasalarda ise zayıfladı. Temmuz ayında NACE Rev.2 sektör sınıflamasına göre "Finans ve Sigorta Faaliyetleri" sektöründe güven endeksleri alt sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde, "64-Finansal Hizmet Faaliyetleri (sigorta ve emeklilik fonları hariç)", "65-Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Fonları (zorunlu sosyal güvenlik hizmetleri hariç)" ve "66- Finansal Hizmetler ile Sigorta Faaliyetleri için Yardımcı Faaliyetler" sektörlerinde sırasıyla 3,3, 4,9 ve 28,0 puanlık artış gerçekleşti.

Kaynak: aa.com.tr

Borsa haftaya rekorla başladı...

Borsa İstanbul'da BIST 100 endeksi, haftaya yüzde 0,63 artışla 6.730,03 puan ile rekor seviyeden başladı. Açılışta BIST 100 endeksi, önceki kapanışa göre 42,25 puan artışla ve yüzde 0,63 değer kazanarak 6.730,03 puana çıktı. Bankacılık endeksi yüzde 0,34 ve holding endeksi yüzde 0,56 artış kaydetti. Sektör endeksleri arasında en çok kazandıran yüzde 8,04 ile spor, tek kaybettiren ise yüzde 1,23 ile menkul kıymet, yatırım ortaklığı oldu. Cuma günü dalgalı bir seyir izleyen BIST 100 endeksi, günü yüzde 0,08 değer kazancıyla 6.687,78 puandan tamamlayarak tüm zamanların en yüksek günlük ve haftalık kapanışını gerçekleştirdi. Analistler, küresel pay piyasalarının, ABD, Avrupa ve Japonya merkez bankalarının para politikası kararlarının açıklanacağı haftaya temkinli başladığını belirterek, enflasyon ve resesyon ikileminin varlık fiyatları üzerindeki etkisinin sürdüğünü ifade etti. ABD Merkez Bankası'nın (Fed) çarşamba günü açıklayacağı para politikası kararları ve Fed Başkanı Jerome Powell'ın toplantı sonrası yapacağı sözle yönlendirmelerin yatırımcıların odağına yerleştiğini aktaran analistler, Banka'nın "şahin" adımlarına bu toplantı itibarıyla son verip vermeyeceğine ilişkin soru işaretlerinin varlığını koruduğunu söyledi. Para piyasalarındaki fiyatlamlarda, Fed'in politika faizini 25 baz puan artırmaya kesin gözüyle bakılırken, 20 Eylül'deki toplantıda yüzde 81 ihtimalle politika faizinin sabit bırakılacağı öngörülüyor. Analistler, bu hafta yurt içinde gözlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Hafize Gaye Erkan'ın açıklayacağı yılın 3. Enflasyon Raporu'na çevrildiğini belirterek, Erkan'ın yapacağı sözle yönlendirmelerden alınacak mesajların yurt içi piyasalarda oynaklığı artırabileceğini vurguladı. Bugün yurt içinde finansal hizmetler güven endeksi, yurt dışında ise dünya genelinde açıklanacak imalat sanayi ve hizmet sektörü Satın alma Yöneticileri Endeksi (PMI) verilerinin takip edileceğini bildiren analistler, teknik açıdan BIST 100 endeksinde 6.800 ve 6.900 seviyelerinin direnç, 6.600 ve 6.500 puanın destek konumunda olduğunu kaydetti.

Kaynak: aa.com.tr

Küresel ekonomi, yüksek faizler sonrası yeni zorluklarla karşı karşıya...

Dünyanın birçok ülkesinde yüksek seyreden ve yapışkan hale gelen enflasyonu düşürmek için artırılan faiz oranlarının, bazı gelişmiş ekonomilerde resesyon riskini ve emlak, inşaat ve bankacılık gibi sektörlerde kırılma riskleri artıracağı öngörülüyor. Kovid-19 salgınının ardından yaşanan hızlı ekonomik toparlanma

Finansal Piyasalara Bakış Bülteni

24 Temmuz 2023

sonrası birçok sektörde ortaya çıkan arz-talep dengesizliği, Rusya-Ukrayna savaşının etkisiyle tedarik zincirlerinde yaşanan aksamalar ve enerji krizi, enflasyonun küresel bir sorun haline gelmesine yol açtı. Birçok büyük merkez bankası, enflasyonu düşürmek için son bir yılı aşkın süredir para politikasında son on yılların en agresif sıkılaştırmasını uyguluyor ve enflasyon hedefine ulaşana kadar sıkılaştırma adımlarının süreceğinin sinyalini veriyor. Son olarak, hazirandaki toplantısında politika faizini yüzde 5-5,25 aralığında sabit bırakan ABD Merkez Bankası'nın (Fed) 26 Temmuz'daki para politikası toplantısında 25 baz puan faiz artışına gideceğine kesin gözüyle bakılıyor. Hazirandaki son toplantısında politika faizini 25 baz puan yükselterek mevduat faizini yüzde 3,50'ye, refinansman faizini yüzde 4'e ve marjinal fonlama faizini de yüzde 4,25'e çıkaran Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) 27 Temmuz'da 25 baz puan daha artışa gideceği, İngiltere Merkez Bankası'nın da (BoE) haziranda 50 baz puan artışla politika faizini yüzde 5'e çıkarmasının ardından 3 Ağustos'ta politika faizini 25 baz puan yükselteceği öngörülüyor. Para politikasında sıkılaşmaya giden Kanada, İsviçre, Norveç, Hindistan, Avustralya, Yeni Zelanda ve Güney Kore merkez bankaları arasında Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası da (TCMB) katıldı. ING Think Makroekonomi Küresel Başkanı Carsten Brzeski, AA muhabirine yaptığı açıklamada, son on yılların en agresif para sıkılaştırma politikasının birçok ekonomi üzerinde güçlü izler bırakacağını ifade etti. Faizlerin etkisinin tam olarak hissedilmesinin bir süre alacağını belirten Brzeski, "Yeni finansman talepleri henüz etkilenmeye başladı ve bu da yakın zamanda emlak, inşaat ve yenilenebilir enerji gibi faize duyarlı yatırımlarda negatif sonuçlara yol açacak. Ayrıca, yüksek borçlu hükümetlerin ödemeleri gereken miktarlar artacak ve bu da yeni sürdürülebilirlik sorunlarına ve daha fazla kemer sıkma politikasına neden olacak." dedi. Brzeski, ING Think'in son aylık değerlendirmesine göre yılın ikinci yarısında küresel ekonomide daha fazla yavaşlama yaşanabileceğini belirterek, "ABD'de resesyon bekliyoruz. Avro Bölgesi de resesyonla flört etmeye devam edecek." ifadesini kullandı. Merkezi Birleşik Krallık'ta bulunan uluslararası yatırım ve varlık yönetim şirketi abrdn'nin Yatırım Direktörü James Athey de faiz oranlarının borçlanmayı caydırmak ve tasarrufu teşvik etmek için araç olduğunu söyledi. Tüm bunların talebi azaltıcı ve ekonomiyi yavaşlatıcı etki yaptığını ifade eden Athey, şunları kaydetti: "Bu etkenlerin etkisi her ekonomide farklılık gösterebilir ancak birkaç kesin gerçek de var. Örneğin, bir ekonomide ne kadar çok borç varsa yüksek faiz oranlarının muhtemel etkileri de o kadar büyük olur. Değişken oranlı mortgage, kredi ve borcun oranı ne kadar yüksek olursa faiz oranlarındaki değişimler de ekonomiye o kadar hızlı etki edecektir. Dünyanın farklı bölgelerine baktığımızda, İsveç, Avustralya, ve Yeni Zelanda gibi ekonomilerde konut fiyatları ve tüketicilerin borçluluklarında dramatik artışlar görüldü. Hepsinde büyük ölçüde değişken oranlı veya çok kısa vadeli sabit oranlı ipotek sistemleri var. Bu değişen dinamikler, önümüzdeki yıl bu ekonomilerde talebin büyük ölçüde yavaşlayacağını gösteriyor." Ayrıca, zayıf bilançolara sahip şirketlerin muhtemelen zarar görecekleri bir süreç yaşandığını ifade eden Athey, "ABD'de bu noktada keskin farklılıklar görüyoruz. Russell 3000 endeksindeki 205'in üzerinde şirket 'zombi' olarak tanımlanabilir, yani bu şirketler sadece borçlarının faizini ödemek için bile yeterli kar elde edemeyen şirketler. Diğer yandan, mega sermayeli teknoloji şirketler, ekonominin iniş çıkışlarından bağımsız olarak büyük kar marjlarıyla önemli gelir artışı sağlamaya devam ediyor." diye konuştu.

Kaynak: aa.com.tr

Yayın Komitesi

Prof.Dr.M.Başaran Öztürk (Komite Başkanı)

Prof.Dr.İlhan Küçükkaplan

Dr.Batuğhan Karaer

Doç.Dr.E.Savaş Başcı

Dr.Öğr.Üyesi Gizem Vergili

Uyarı: Bu bülten bir yatırım, menkul kıymet alım satım vb. işlemlere kaynak teşkil etmez. Yatırım tavsiyesi içermez.